นายพัฒน์ บุญฤทธิ์รุ่งโรจน์ : แบบแผนการเปิดรับสื่อมวลชนและการนำไปใช้ในชีวิต ประจำวันของผู้ประกอบวาชีพขับรถยนต์รับจ้าง. (PATTERN OF MASS MEDIA EXPOSUR AND USAGE IN EVERYDAY LIFE OF TAXI DRIVER) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญเรือน กิติวัฒน์, 113 หน้า. ISBN 974-17-4813-2.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเงื่อนไขที่มีผลต่อการกำหนดแบบแผนพฤติกรรมใน การเปิดรับสื่อมวลขนและการนำสื่อและเนื้อหาสารไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันของผู้ประกอบอาชีพขับ รถยนต์รับจ้างภายใต้กรอบแนวคิดแบบจำลองเชิงโครงสร้างในการใช้สื่อมวลชน การใช้สื่อเพื่อประโยชน์และ ความพึงพอใจ ทฤษฎีการคาดหวังคุณค่าที่ได้รับจากสื่อมวลชน แนวคิดเชิงบูรณาการในเรื่องการใช้สื่อ การใช้ สื่อมวลชนกับชีวิตประจำวัน และแนวคิดเรื่องการนำสื่อไปใช้ประโยชน์ ระเบียบวิธีวิจัยใช้สัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้ประกอบอาชีพขับรถยนต์รับจ้างในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ ผู้ที่มีรถยนต์เป็นของตนเอง และผู้ที่ต้องเช่ารถจากสถานประกอบการ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้ประกอบอาซีพขับรถยนต์รับจ้างเปิดรับสื่อวิทยุเกือบตลอดเวลาตั้งแต่เริ่มออก รถ โดยเลือกเปิดรับสถานีประเภทรูปแบบข่าวสารการจราจร ได้แก่ สถานีวิทยุพักษ์สันติราษฏร์ (เอฟเอ็ม91), สถานีร่วมด้วยช่วยกัน (เอฟเอ็ม96) และสถานีวิทยุข่าวสารและการจราจจ (เอฟเอ็ม100) สำหรับสถานีประเภทรูปแบบเพลงโดยเฉพาะเพลงลูกทุ่งเปิดรับสถานีลูกทุ่งเวทีไทย (เอฟเอ็ม90), สถานีลูกทุ่งเอฟเอ็ม(เอฟเอ็ม95) และสถานีวิทยุทหารเรือ (เอฟเอ็ม106) และสถานีประเภทรูปแบบกีฬาเปิดฟังสถานีสปอร์ตเรดิโอ (เอฟเอ็ม99) อย่างไรก็ตามการตัดสินใจเลือกเปิดรับสถานีหรือเนื้อหารายการบางครั้งจะพิจารณาจากความต้องการของ ผู้โดยสารประกอบด้วย สำหรับสื่อโทรทัศน์พบว่ากลุ่มผู้ประกอบอาชีพขับรถยนต์รับจ้างเปิดชมโทรทัศน์ในช่วง เข้าก่อนออกไปทำงานโดยเปิดชมรายการข่าวทางช่อง 3 ช่วงหัวค่ำหลังจากเลิกงานเปิดรับชมรายการข่าวทางช่อง 3 ส่วงหัวค่ำหลังจากเลิกงานเปิดรับชมรายการข่าวกาคดีกทางช่อง 3 และช่อง 7 และช่วงดีกจะเปิดชมรายการข่าวภาคดีกทางช่องไอทีวี และภาพยนตร์ทางช่องยูบีซี ส่วนสื่อหนังสือพิมพ์นั้นพบว่า ผู้ประกอบอาชีพขับรถยนต์รับจ้างมีโอกาล เปิดอ่านได้ตลอดทั้งวันทั้งจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและเดลินิวส์โดยเนื้อหาที่ได้รับความสนใจคือข่าวที่อยู่ในกระแสความสนใจของคนทั้งในแง่การเมือง สังคม กีฬาและเกษตรกรรม รวมถึงการ์ตูนล้อการเมืองด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทนิตยสารมีการเมือง่านนิตยสารบางกอกโดยเลือกเนื้อหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และนิตยสาร เอนเตอร์เทนโดยเลือกอ่านนิตราเกี่ยวกับภาพยนตร์

นอกจากนี้ผลของการศึกษาแสดงให้เห็นถึงการนำสื่อไปใช้ใน 2 ลักษณะ กล่าวคือ 1)การใช้สื่อเนื่องมา จากลักษณะนิสัยความเคยชิน 2)การนำเนื้อหาที่เปิดรับไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในด้านต่างๆ สำหรับการดำเนิน ชีวิตประจำวัน อันได้แก่ การใช้เนื้อหาข่าวสารการจราจรเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเล้นทางในแต่ละวัน, การเปิดรับประเด็นวาระทางสังคมที่สื่อนำเสนอเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ตอกย้ำทัศนคติและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สำหรับการพังเพลงนั้นเพื่อเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดและเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้โดยสาร

KEY WORD: EXPOSURE/USAGE/EVERYDAY LIFE/TAXI DRIVER

PAT BOONYARITRUNGROAT: PATTERN OF MASS MEDIA EXPOSURE AND USAGE IN EVERYDAY LIFE OF TAXI DRIVER: ASST.PROF.KUANRUEN KITIWAT, 113 pp. ISBN 974-17-4813-2.

This research was aimed to study factors affecting taxi drivers' pattern of mass media exposure behavior and to study the usage of media and their content in everyday life of taxi drivers. The study is based on the concept of structural model of media use, the uses and gratification approach, expectancy value theory, integrated model of the process of media choices, media use and everyday life, and media use for individual. This research used in-depth interview technique. The key informants were taxi drivers in Bangkok which divided into 2 groups: owned-car drivers and rented-car drivers.

Results indicate that the taxi drivers are exposed to radio almost all the time. They choose to listen to news and traffic format station which includes Phitakssantirat station (FM 91 MHz), Ruemdouychoykun station (FM 96 MHz), and traffic and news station (FM 100 MHz). They also listen to music format station especially Thai country music, namely Luktung Wayteethai station (FM 90 MHz), Luktung FM station (FM 95 MHz), and Royal Thai Navy station (FM 106 MHz). Some of them listen to sport format station that is Sport Radio (FM 99 MHz). However, their choice of radio programes and content is depended on their passengers. As for television, the taxi drivers also are usally exposed to television program during their free time. In the reaming, they watch news program on CH3. In the evening, they watch news program on CH3, CH7, ITV and TV drama on CH3 and CH7. At late night, they watch late-night news program on ITV and movies on UBC. As for printed media, the taxi drivers have the opportunities to read newspaper all day long. The contents they are interested in are human interests which are political, social, sport and argricultural issues and political comic in Thairat, Dailynews, and Kom Chad Luek. Besides, they also read magazines. They read about travel in Bangkok magazine and about movies in Entertain magazine.

Moreover, this study reveals that the media usage of the taxi drivers is determined by 2 reasons: 1) Their media usage is prompted by their habit. 2) It's their intention to utilize the media content in many aspects of everyday life which are using traffic news to plan their daily driving route. Exposing to public issues presented by the media to broaden their knowledge, to reinforce their attitude, and to exchange opinion with others. Listening to music programs for relaxation and serve their passengers' need.